

23. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi – Tam Metin Kitabı

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

2022, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği

Bu kitabın basım ve yayım hakları Türk PDR Derneği'ne aittir. Anılan kuruluşun izni olmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

TÜRK PDR Derneği Yayınları

Araştırma İnceleme

Editörler

Prof. Dr. Alim KAYA – İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Erdal HAMARTA – Necmettin Erbakan Üniversitesi

Yardımcı Editörler

Arş. Gör. Didem VAROL – İstanbul Kültür Üniversitesi
Öğr. Gör. Ömer Faruk AKBULUT – Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

ARALIK 2022

ISBN: 978-605-73409-4-8

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

-Cataloging in Publication Data (CIP)

23. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi- Tam Metin Kitabı

İletişim

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Korkutreis Mah. Necatibey Cad. No:20/12
06590 Çankaya/Ankara Telefon ve Fax: +90 312 430 36 74
E-posta: genelmerkez@pdr.org.tr
İnternet: www.pdr.org.tr

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Zehra Çalışkan¹, Halil Ekşi²

Özet

Aidiyet, birçok kuramcı tarafından temel gereksinim olarak ifade edilmektedir. Eğitimin sayısız olumlu çıktısı ile ilişkisi mevcuttur. Bu çalışmanın amacı, Slaten vd. (2019) tarafından geliştirilen The Milwaukee Youth Belongingness Scale (MYBS) adlı ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması ve psikometrik incelemesini yapmaktır. 9 madde ve 3 faktörden oluşan ölçek, ortaokul öğrencilerinin aidiyetlerini okul, aile ve akran alanlarında değerlendirmek için geliştirilmiştir. Çalışma 11-15 yaş aralığındaki 6. 7. ve 8. sınıf ortaokul öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Ölçek için gerekli izinler alındıktan sonra ölçeğin iyi düzeyde İngilizce ve Türkçe bilen birden çok uzmanlar tarafından Türkçe'ye çevrilmesi ile oluşturulan Türkçe form, başka uzmanlar tarafından tekrar İngilizce'ye geri çevrilmiştir. İki form arasındaki tutarlılıklar incelendikten sonra anlam ve dilbilgisi yönünden oluşan yeni formun orijinal formundan farklı olmadığı saptanmıştır. Ölçeğin çeviri formu, çalışma grubunda yer alan 187 kız ve 186 erkek olmak üzere toplam 373 öğrenciye uygulanmıştır. Geçerlilik ve güvenirlilik çalışmaları için doğrulayıcı faktör analizi, iç tutarlık ve ölçüt bağlantı geçerlilik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Faktör yapısının doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmesi sonucunda, ölçeğin orijinaline ilişkin üç faktörlü yapının, Türk kültürü için de doğrulandığı gözlenmiştir. Analiz sonucunda uyum indeksi değerleri için $\chi^2/df= 1.76$, RMSEA= .04, CFI= .97, GFI= .97, TLI= .96, IFI= .97 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçüt bağlantı geçerliği için, Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği ile Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği'nin "aile" ve "arkadaş" alt boyutu ve Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler saptanmıştır. İlgili ölçümlerin güvenirlilik düzeylerine ilişkin kanıtlar elde etmek üzere bu ölçümlere ilişkin Cronbach α değerleri hesaplanmıştır. DFA sonuçları ve hesaplanan Cronbach α değerlerine dayalı olarak, Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin Türkiye'de ortaokul öğrencilerinin aidiyet ile ilgili deneyimlerini belirlemede güvenilir ve geçerli bir değerlendirme sağlayacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: aidiyet, ortaokul öğrencileri, geçerlik, güvenirlilik, aidiyet ölçeği

¹ Lisansüstü Öğrencisi, Marmara Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, zehracal70@gmail.com

² Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, halileksi@marmara.edu.tr

Abstract

Belonging is expressed as a basic requirement by many theorists and is associated with numerous positive outcomes of education. The aim of this study is to adapt the scale called The Milwaukee Youth Belongingness Scale (MYBS) developed by Slaten et al. (2019) to Turkish and to conduct a psychometric examination. The scale, consisting of 9 items and 3 factors, was developed to evaluate the belonging of middle school students in the fields of school, family and peer. The study was conducted on 6th, 7th and 8th grade middle school students between the ages of 11 and 15. After obtaining the necessary permissions for the scale, the Turkish form, which was created by translating the scale into Turkish by multiple experts who speak a good level of English and Turkish, was translated back into English by other experts. After examining the consistencies between the two forms, it was determined that the new form, which was formed in terms of meaning and grammar, was not different from its original form. The translation form of the scale was applied to a total of 373 students, 187 girls and 186 boys in the study group. Confirmatory factor analysis, internal consistency and criterion link validity analysis methods were used for validity and reliability studies. As a result of the analysis of the factor structure with confirmatory factor analysis (CFA), it was observed that the three-factor structure of the original scale was also confirmed for Turkish culture. As a result of the fit index values were found to be $\chi^2/df= 1.76$, RMSEA= .04, CFI= .97, GFI= .97, TLI= .96, IFI= .97. In addition, for criterion link validity, a positive significant relationship was found between the Milwaukee Youth Belongingness Scale and the “family” and “friend” sub-dimensions of the Multidimensional Students’ Life Satisfaction Scale and the Psychological Sense of School Membership Scale scores. Cronbach α values for these measurements were calculated to obtain evidence on the reliability levels of the relevant measurements. Based on CFA results and calculated Cronbach α values, the Milwaukee Youth Belongingness Scale shows that it will provide a reliable and valid evaluation in determining the experiences of secondary school students about belonging in Turkey.

Keywords: belonging, middle school students, validity, reliability, belonging scale

Giriş

Aidiyet kavramı, sosyal ilişkileri temellendiren (Hill, 2006), kişinin kendini bir grubun üyesi olarak algılanmasını sağlayan (McMillan ve Chavis, 1986) ve temel yaşama ihtiyacı olarak ele alınmaktadır (Osterman, 2000). Akademik başarı, motivasyon, akademik performans, öz yeterlilik ve okula devamlılık gibi eğitimin olumlu çıktıları ile ilişkili olduğu bulunmuştur (Adelabu, 2007; Anderman, 2002; Boker, 2006; Finn, 1989; Goodenow, 1993a; Roeser, Midgley ve Urda, 1996). Osterman' a (2000) göre aidiyet, mutluluk, hoşnutluk vb. olumlu duygular ile ilişkilendirilebilirken, yalnızlık, anksiyete gibi olumsuz duygular ile ilişkilendirilmekte ve aidiyet kavramını, öğrencilerin öğretmenleriyle ilişkisi, akranları ile ilişkisi, okul aktivitelerine katılımı şeklinde tanımlamaktadır.

Aidiyet kavramına değinen önemli kuramcılardan biri olan Maslow tarafından aidiyet, bireyin kendini gerçekleştirme için karşılanması gereken ihtiyaç olarak ifade edilmektedir. Abraham Maslow, ortaya atmış olduğu beş basamaktan oluşan İhtiyaçlar Hiyerarşisinde en üst basamakta bulunan, kişinin kendini gerçekleştirme ihtiyacını karşılayabilmesi için önce doyurulması gereken ihtiyaçlar olduğunu ifade etmektedir. Bu ihtiyaçlardan biride aidiyet ihtiyacıdır (Maslow, 1943). Aidiyet ile ilgili dikkat çeken araştırmalarda da aidiyetin karşılanması gereken temel gereksinim olarak kavramsallaştırıldığı görülmektedir (Baumeister ve Leary, 1995; Hill, 2006).

Sosyal ilişkiler aracılığıyla ve çeşitli alanlarda doyurulabilen aidiyetin (Baumeister ve Leary, 1995), öğrenciler için aile, akran ve okul alanlarında bu duyguyu yaşayabilmelerinin olumlu sonuçlara yol açtığı ifade edilmektedir (Slaten vd., 2019). Ayrıca aidiyet duygusu, okul veya sınıf ortamında öğrencinin kendisini önemli bir üye olarak görmesi ile gelişebilmektedir (Osterman, 2000; Yıldız, 2019). Benzer şekilde Caps (2003), yapmış olduğu çalışmada, gündelik zamanının büyük bölümünü okulda geçiren gencin, psikolojik olarak kabul ve destek görmesinin önemini vurgulamaktadır. Özellikle ergenlik dönemindeki öğrenciler tarafından önemsendiği belirtilen aidiyetin (Booker, 2004), okulu terk etme riski taşıyan öğrenciler için önem teşkil ettiği belirtilmektedir (Goodenow ve Grady, 1993).

Alanyazın incelendiğinde, öğrencilerin okula ilişkin aidiyet duygusunun kural dışı davranış sergilemelerini yordadığı görülmektedir (Doğan, 2015). Okula ilişkin aidiyet duygusu yüksek olan öğrencilerin özsaygı geliştirdikleri, öğretmen ve arkadaşları ile iyi ilişkiler kurabildiği ve yaşamlarından daha fazla doyum aldıkları belirtilmektedir (Cemalcılar, 2009). Adelabu (2007) ise gerçekleştirmiş olduğu çalışmada, öğrencilerin okula aidiyet duyguları ile gelecek beklentileri arasında ilişki olduğunu ve okullarına bağlılığı yüksek olan öğrencilerin geleceğe dönük daha olumlu bir bakış açısına sahip olduğunu ortaya çıkarmıştır. Balkıs, Duru ve Buluş (2005), ortaokul öğrencilerinin şiddete yönelik tutumları ile okula ilişkin aidiyet duyguları arasında negatif yönde ilişkiler bulmuştur. Okul ortamında arkadaşları ve öğretmenleri tarafından desteklenen, kendini okula ait hisseden öğrencilerin yalnızlık yaşamadığı da belirtilmektedir (Ayğar ve Kaya, 2017). Öğrencilerin sevgi ve ait olma ihtiyaçlarını dikkate

alan öğretmenlerinde etkili öğretmenler olarak algılandığı belirtilmektedir (Özdemir, Yalın ve Sezgin, 2008). Ayrıca Arslan (2015) tarafından aidiyet duygusunun koruyucu faktör olarak görülebileceği ve çocukluk dönemi psikolojik istismarın olumsuz etkilerini azaltmada rol oynadığı belirtilmektedir.

Türkiye’de ortaokul öğrencilerinin aidiyet duygularını ölçmeye yönelik daha önce gerçekleştirilmiş bir çalışma mevcuttur. Goodenow (1993b) tarafından geliştirilen ve Sarı (2015) tarafından uyarlanan “Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği (The Psychological Sense of School Membership Scale)” ortaokul öğrencilerinin aidiyetini sadece okul alanında değerlendirmektedir. Ancak öğrencilerin aile, akran ve okul alanlarında aidiyet duygusu yaşamalarının daha olumlu sonuçlar doğurması sebebi ile önem arz ettiği bilinmektedir (Slaten vd., 2019). Dolayısıyla, bu çalışmanın amacı Slaten vd. (2019) tarafından ortaokul öğrencileri için geliştirilen, aidiyeti aile, akran ve okul alanlarında ölçen, güncel bir ölçek olan Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’ni Türkçe’ye uyarlamak ve psikometrik özelliklerini incelemektir.

Yöntem

Bu kısımda çalışmaya ilişkin çalışma grubu, kullanılan ölçekler, ölçeğin Türkçe’ye uyarlanması sırasında yapılan işlemler konusunda bilgi verilmektedir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 373 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan 186 erkek, 187 kız öğrencinin yaşları 11 ile 15 arasında değişmektedir. Katılımcıların yaş ortalamaları 12,71’ dir (%50,1 kız, %49,9 erkek, $X = 12,71$ yaş $S_s = .99$). Çalışmaya katılım sağlayan öğrencilerden gönüllülük ilkesi ile kendi rızaları doğrultusunda veri toplanmıştır. Çalışmanın katılımcıları kolayda örnekleme yöntemi ile çalışmaya dâhil edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği

Slaten vd. tarafından geliştirilen Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği 9 madde ve 3 boyuttan (aile, akran ve okul) oluşmaktadır. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. 1., 2. ve 3. maddeler “aile” alt boyutu; 4., 5. ve 6. maddeler “akran” alt boyutu; 7., 8. ve 9. maddeler ise “okul” alt boyutu altında yer almaktadır. 4’ lü Likert yapıda olan ölçek “Katılmıyorum (1)” ile “Katılıyorum (4)” arasında cevaplandırılmaktadır. Alt boyutlara ait madde puanlarının toplanmasıyla her bir alt boyuta ait toplam puan vermektedir. Tüm alt boyutlara ilişkin puanların toplanmasıyla ise genel bir toplam puan elde edilmektedir. Ölçek 6. 7. ve 8. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda geliştirilmiştir. Elde edilen doğrulayıcı faktör analizi bulgularına göre üç alt boyuttan oluşan ölçeğin uyum değerleri $\chi^2/18=82.415$, CFI=.98, TLI=.97, RMSEA=.065 olarak bulunmuştur. Cronbach alfa katsayısı ölçeğin alt boyutları için “aile” .83, “akran” .75, “okul” .80 olarak hesaplanmıştır (Slaten vd., 2019).

Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği

Huebner (1994) tarafından geliştirilen, Çivitci (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ölçek, ilk ergenlik dönemindeki öğrencilerin yaşam doyumlarını beş boyutta (aile, arkadaş, okul, yaşanılan çevre, benlik) ölçmeyi amaçlayan bir ölçme aracıdır. Ortaokul 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerine uygulanabilmektedir. 36 maddeden oluşan ve 5 boyutlu bir yapıya sahip olan ölçek 4'lü Likert tipi bir derecelendirmeye göre puanlanmaktadır. Ölçeğin faktör yapısı, varimax döndürmeli faktör analizi ile test edilmiştir. Cronbach alfa ve test-tekrar test katsayıları hesaplanmıştır. Türkçe formu, faktör yükleri .34 ve üstünde olan ve toplam varyansın %44,50'sini açıklayan bir yapı olarak ortaya çıkmıştır. Faktör analizi sonuçları Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği'nin özgün formunda yer alan beş boyutu desteklediği gözlemlenmiştir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları yaşanılan çevre alt boyutu için .75, benlik alt boyutu için .70, arkadaş alt boyutu için .85, okul alt boyutu için .76, aile alt boyutu için .74 ve toplam puanda .87 bulunmuştur. Test-tekrar test güvenirlik katsayısı ise iki hafta ara ile iki kez uygulanması ile elde edilmiş ve yaşanılan çevre alt boyutu için .75, benlik alt boyutu için .79, arkadaş alt boyutu için .70, okul alt boyutu için .81, aile alt boyutu için .86 ve toplam puanda .83 olarak bulunmuştur (Çivitci, 2007). Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin "aile" ve "akran" boyutunda yapı geçerliğini test etmek amacıyla Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği'nin arkadaş alt boyutu ve aile alt boyutundan yararlanılmıştır.

Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği

Goodenow (1993b) tarafından geliştirilen, Sarı tarafından Türkçe'ye uyarlanan Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği (The Psychological Sense of School Membership Scale), 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerine yönelik olarak, okula aidiyet duygularını ölçmeyi amaçlayan bir ölçme aracıdır. 18 maddeden oluşan ve 5' li Likert tipi bir derecelendirmeye göre puanlanan bir araçtır. Ölçekteki 5 madde (3, 6, 9, 12 ve 16. maddeler) olumsuz ifadelerdir. Ölçeğin faktör yapısı, varimax rotasyonu temel bileşenler analizi ile test edilmiştir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Uyarlama çalışmasında maddelerin iki bileşende toplandığı ve toplam varyansın %38.49' unu açıklayan bir yapı olarak ortaya çıktığı görülmüştür. İki faktörlü yapıdan ilki "okula bağlılık" faktörü, ölçekteki 13 olumlu maddeyi içermektedir. İkinci faktör olan "reddedilmişlik duygusu" ise ölçekteki 5 olumsuz maddeyi içermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ise ilk faktör için .84 ve ikinci faktör için .78 olarak bulunmuştur (Sarı, 2015).

İşlem

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama çalışması için ölçeği geliştiren araştırmacılardan sorumlu yazar Christopher D. Slaten ile e-mail yoluyla iletişime geçilmiş ve kendisinden uyarlama izni alınmıştır. İngilizce olarak geliştirilmiş olan Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin Türkçe'ye çevrilme sürecinde öncelikle ölçek, iyi derecede İngilizce bilen rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünde görev yapan 4 akademisyen ve diğer alanlardan

2 uzman tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünden 3 uzman ile İngilizce ve Türkçe formların anlam ve dilbilgisi açısından gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla panel düzenlenmiştir ve bir Türkçe form oluşturulmuştur. Oluşturulan Türkçe form 2 uzman tarafından tekrar İngilizce'ye çevrilmiş ve orijinal İngilizce form ile arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Oluşturulan Türkçe formun dilsel açıdan anlaşılabilirliğini değerlendirmek amacıyla 30 ortaokul öğrencisi ile pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında alınan dönütler aracılığıyla Türkçe formun öğrenciler tarafından anlaşılabilir olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca oluşturulan Türkçe form konusunda Türkçe dil uzmanından da fikir alınmıştır. Böylelikle Türkçe form elde edilmiştir. Oluşturulan Türkçe form ile Google Forms üzerinden çevrimiçi olarak veri toplanmıştır.

Verilerin analizinde, ölçüt bağlantı geçerliği, iç tutarlık güvenilirliği ve doğrulayıcı faktör analizi yöntemleri uygulanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi, daha önce geliştirilmiş olan bir ölçme aracının, güncel bir çalışmada kullanıldığında (örn. ölçek uyarlama çalışması) orijinal faktör yapısının hedef kültürde doğrulanıp doğrulanmadığını test etmek amacıyla kullanılır (Seçer, 2015). Bu nedenle ölçeğin yapı geçerliğini test etmek için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin ölçüt geçerliği kapsamında Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği'nin "aile" ve "arkadaş" alt boyutları ve Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği ile ilişkisine bakılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için ise iç tutarlık katsayıları hesaplanmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri için AMOS 26 ve SPSS 26 programları kullanılmıştır.

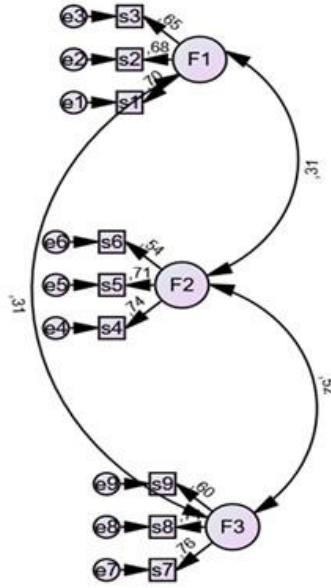
Bulgular

Doğrulayıcı Faktör Analizine İlişkin Bulgular \ Yapı Geçerliğine İlişkin Bulgular

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin Türkiye'deki ortaokul öğrencilerinden oluşan çalışma grubunda doğrulanıp doğrulanmadığını belirlemek için doğrulayıcı faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen DFA sonucu ilk olarak ki kare değerinin serbestlik derecesine bölünmesiyle hesaplanmıştır. Ki kare değerinin serbestlik derecesine oranının 5'ten küçük olması gerekmektedir (Kline, 2005). Bu çalışmada bu oran (42.342/24) 1.76 olarak bulunmuştur. Modelin uyum iyiliği indekslerinde TLI, CFI, GFI ve IFI için kabul edilebilir uyum değerlerinin. 90 ve üzeri olduğu, RMSEA için ise .08 ve daha düşük olması gerektiği belirtilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001). Ölçek maddelerinin faktör yükleri ise .54 ile .76 arasında değişmektedir. Bu kriterler doğrultusunda modelin iyi uyum gösterdiği saptanmıştır. Ölçeğe ilişkin uyum indeksleri Tablo 1'de yol diyagramı ise Şekil-1'de, verilmiştir.

Tablo 1. Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği' nin Uyum İyiliği İndekslerine İlişkin Değerleri

Model	X ²	df	CFI	GFI	TLI	IFI	RMSEA
Türkçe Form	42.342	24	.97	.97	.96	.97	.04

Şekil 1. Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin Faktör Yüklerini Gösteren Yol Diyagramı

Ölçüt Bağlantı Geçerlik

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin ölçüt bağlantı geçerliliği kapsamında aile ve akran faktörü için “Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doymu Ölçeği”nin aile ve arkadaş alt boyutlarından faydalanılarak aralarındaki ilişkiye bakılmıştır. Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği'nin okul faktörü için ise “Okul Aidiyet Duygusu Ölçeği” ile arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Korelasyon katsayılarını ve betimsel istatistiklerini gösteren bulgular Tablo 2’de sunulmaktadır.

Tablo 2. Milwaukee Gençlik Aidiyeti ile Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doymu ve Okula Aidiyet Duyguları Arasındaki İlişkilere Yönelik Korelasyon Katsayıları

Değişkenler	Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği- Aile boyutu	Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği- Akran boyutu	Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği- Okul boyutu
Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doymu Ölçeği- Aile alt boyutu	.49**		
Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doymu Ölçeği-		.52**	

Arkadaş alt boyutu	
Okul Aidiyet Duygusu Ölçeği	.51**

**p<0.01

Tablo 2’de görüldüğü üzere Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’nin aile toplam puanı ile Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği’nin aile alt boyutu toplam puanı arasında .49 pozitif ve anlamlı bir ilişki, Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’nin akran alt boyutu ile Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği arkadaş alt boyutu puanları arasında .52 pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’nin okul boyutu toplam puanı ile Okul Aidiyet Duygusu Ölçeği puanları arasında .51 pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Güvenirlğe İlişkin Bulgular

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’nin güvenilirlik çalışmasında ölçeğin tümü için Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .74 olarak bulunmuştur. Alt boyutlar için güvenilirlik katsayısı hesaplandığında ise aile için .70, akran için .70 ve okul için .72 olarak bulunmuştur. Madde-toplam puan korelasyonlarının .32 ile .53 arasında değiştiği görülmektedir. Madde toplam korelasyonlarının .30 ve daha yüksek olması maddelerin bireyleri iyi ayırt ettiğini göstermektedir (Büyüköztürk, 2018). Düzeltilmiş madde-toplam puan korelasyonlarına ait sonuçlar ise Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği Maddelerinin Düzeltilmiş Madde-Toplam Puan Korelasyon Değerleri

Maddeler	Düzeltilmiş Madde-Toplam Puan Korelasyonları
1. Ailemin yanında kendimi rahat hissederim.	.33
2. Ailemdelikler benimle vakit geçirmekten hoşlanır.	.35
3. Ailemden biri beni olduğum gibi kabul eder.	.32
4. Yaşıtlarımla iyi anlaşırım.	.41
5. Yaşıtlarım tarafından sevilirim.	.46
6. Yaşıtlarımla vakit geçirmekten hoşlanırım.	.39
7. Okulumdaki yetişkinler beni diğer öğrencileri sevdikleri kadar severler.	.53
8. Okulumda beni önemseyen bir yetişkin vardır.	.47
9. Okulumda gitmekten keyif alırım.	.52

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma Slaten vd. (2019) tarafından geliştirilen ve aidiyeti üç alt boyutla ölçen ‘‘Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’’nin Türkçe’ye uyarlanması ve Türkçe formun psikometrik özelliklerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonuçları ‘‘Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’’ Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Psikometrik olarak iyi uyum değerleri ile ölçeğin üç alt boyuttan oluşan yapısı da doğrulanmıştır. Bu durum ortaokul öğrencilerinin aile, akran ve okul alanlarına ilişkin aidiyetlerini belirlemede teknik olarak yeterli bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Çalışmanın amacı doğrultusunda öncelikle ölçek, iyi derecede İngilizce bilen rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünde görev yapan 4 akademisyen ve diğer alanlardan 2 uzman tarafından Türkçe’ye çevrilmiş ardından anlam ve dilbilgisi açısından gerekli düzenlemeler yapılması ile birlikte bir Türkçe form oluşturulmuştur. Oluşturulan Türkçe form 2 uzman tarafından tekrar İngilizce’ye çevrilmiş, tutarlılık incelemesi yapılmış, pilot uygulama aracılığı ile dilsel açıdan anlaşılabilirliği değerlendirilmiş ve dil uzmanından fikir alınmasının ardından ölçeğin son hali olan Türkçe form elde edilmiştir.

Yapı geçerliliğini ortaya koymak için yapılan doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen bulgular orijinal formunda yer alan üç alt boyutun doğrulandığını göstermektedir. Ölçeğin uyum indeksi değerlerinin kabul edilebilir değerlerde olduğu ve üç boyutlu yapının bu çalışma grubunda geçerli olduğu bulunmuştur. Faktör yüklerinin ise .54 ile .76 arasında olduğu görülmektedir. Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’nin Türkiye’de geçerli bir ölçme aracı olduğuna kanıt olarak gösterilebilir.

Ölçeğin güvenirlik çalışmalarında Cronbach alpha iç tutarlık katsayısı ölçeğin tümü için .74 olarak bulunmuştur. Alt boyutlarda ise aile için .70, akran için .70, okul için .72 olarak bulunmuştur. Cronbach alpha iç tutarlık katsayısı ise kabul edilebilir değer olarak .70 ve üzeri bir değer olması gerektiğini ifade edilmektedir (Özguven, 1994). Madde analizi kapsamında düzeltilmiş madde-toplam puan katsayılarının .32 ile .53 arasında oldukları görülmüştür. Madde toplam korelasyonlarının .30 ve daha yüksek olması maddelerin bireyleri iyi ayırt ettiğini göstermektedir (Büyüköztürk, 2018). Elde edinilen tüm bu bulgulara göre ölçeğin Türkçe formunun tüm puanı ve alt boyutlarının güvenilir olduğunu ifade edebiliriz.

‘‘Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’’nin ölçüt geçerliliği çalışmasında ‘‘Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği’’ ve ‘‘Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği’’nin arkadaş ve aile alt boyutları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Toplam puanları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu durum ‘‘Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği’’nin Türkçe formunun yapılacak olan bilimsel çalışmalarda ortaokul öğrencilerinin aile, akran ve okul alanlarındaki aidiyetlerini belirlemede geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu şeklinde ifade edilebilir.

“Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği”nin uyarlama çalışması, alandaki uygulayıcılar ve araştırmacılara ortaokul öğrencilerinin kritik ve önemli alanlardaki (aile, akran ve okul) aidiyet deneyimlerine ilişkin bilimsel veriler sunabilir. Aidiyet duygusunun yakından ilişkili olduğu birçok eğitim çıktısının mevcut olduğunu örneğin başarı beklentisi, motivasyon, içsel çaba ve okul etkinliklerine bağlılık gibi (Goodenow ve Grady, 1993) ya da gündelik zamanının büyük bir bölümünü okulda geçiren gencin, psikolojik olarak kabul ve destek görmesinin önemi (Capps, 2003) düşünüldüğünde anlaşılması ve bunun sonucunda psikolojik yardım da bulunması yararlı olacaktır. Bu açıdan uyarlanması yapılan ölçekten elde edilen bulgular sonucunda düşük aidiyet duygusu deneyimine sahip öğrenciler için müdahale yöntemleri geliştirilmesi ve uygulanması önerilmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma “Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği”nin Türkiye’deki ortaokul öğrencilerinde psikometrik olarak iyi uyum değerleri gösterdiğini, iç tutarlılık katsayısının iyi olduğunu ve ölçüt bağlantı geçerliğinin sağlandığını göstermektedir. Dolayısıyla Türkiye’de gelecek zamanlardaki ortaokul öğrencileriyle yürütülecek araştırma ve uygulama çalışmalarında kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- Adelabu, D. D. (2007). Time perspective and school membership as correlates to academic achievement among African American adolescents. *Adolescence*, 42(167), 525-538.
- Anderman, E. M. (2002). School effects on psychological outcomes during adolescence. *Journal of Educational Psychology*, 94, 795-809. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-0663.94.4.795>
- Arslan, G. (2015). Psikolojik istismar, psikolojik sağlamlık, sosyal bağlılık ve aidiyet duygusu arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(36), 47-58.
- Ayğar, B. B. ve Kaya, A. (2017). Ortaokul öğrencilerinin okul aidiyet duygusu ile okul temelli yalnızlık arasındaki ilişkide okul ikliminin aracılık rolü. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 14-27. doi: 10.19160/5000201389
- Balkıs, M., Duru, E. ve Buluş, M. (2005). Şiddete yönelik tutumların özyeterlik, medya, şiddete yönelik inanç, arkadaş grubu ve okula bağlılık duygusu ile ilişkisi. *Ege Eğitim Dergisi*, 6(2), 91-97.
- Baumeister, R. F. ve Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117, 497-529. <http://dx.doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.497>
- Booker, K. C. (2004). Exploring school belonging and academic achievement in African American adolescent. *Curriculum And Teaching Dialogue*, 6(2), 131-143.
- Booker, K. C. (2006). School belonging and the African American adolescent: What do we know and where should we go?. *High School Journal*, 89, 1-7. <http://dx.doi.org/10.1353/hsj.2006.0005>
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Capps, M. A. (2003). *Characteristics of a sense of belonging and its relationship to academic achievement of students in selected middle schools in region and educational service centers*. (Doktora tezi, A&M Üniversitesi, Texas). Erişim adresi: <https://oaktrust.library.tamu.edu/handle/1969.1/1584>
- Cemalcılar, Z. (2009). Understanding individual characteristics of adolescents who volunteer. *Personality and Individual Differences*, 46(4), 432-436. doi:10.1016/j.paid.2008.11.009
- Çivitci, A. (2007). Çokboyutlu Öğrenci Yaşam Doymu Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 26, 51-60.

- Doğan, A. (2015). *Ortaöğretim öğrencilerini kural dışı davranış göstermelerinde öğrenim hayatlarını denetleyememe inancı, özsaygı ve okula aidiyet duygularının rolü*. Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Finn, J. D. (1989). Withdrawing from school. *Review of Educational Research*, 59(2), 117-142. <https://doi.org/10.3102/00346543059002117>
- Goodenow, C. (1993a). Classroom belonging among early adolescent students: Relationships to motivation and achievement. *Journal of Early Adolescence*, 13, 21-43. <https://doi.org/10.1177/0272431693013001002>
- Goodenow, C. (1993b). The Psychological Sense of School Membership among adolescents: Scale development and educational correlates. *Psychology in the Schools*, 30, 79-90.
- Goodenow, C. ve Grady, K. E. (1993). The relationship of school belonging and friends' values to academic motivation among urban adolescent students. *The Journal of Experimental Education*, 62(1), 60-71. <https://doi.org/10.1080/00220973.1993.9943831>
- Hill, L. H. (2006). Sense of belonging as connectedness, American Indian worldview, and mental health. *Archives of Psychiatric Nursing*, 20(5), 210-216. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2006.04.003>
- Huebner, E. S. (1994). Preliminary development and validation of a Multidimensional Life Satisfaction Scale for children. *Psychological Assessment*, 6, 149-158. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.6.2.149>
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (Second Edition). NY: Guilford Publications.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50, 370-396. <http://dx.doi.org/10.1037/h0054346>
- McMillan, D. M. ve Chavis, D. W. (1986). Sense of community: A definition and theory. *Journal of Community Psychology*, 14, 6-23. [https://doi.org/10.1002/1520-6629\(198601\)14:1<6::AID-JCOP2290140103>3.0.CO;2-I](https://doi.org/10.1002/1520-6629(198601)14:1<6::AID-JCOP2290140103>3.0.CO;2-I)
- Osterman, F. K. (2000). Students' need for belonging in the school community. *Review of Educational Research*, 70(3), 323-367. <https://doi.org/10.3102/00346543070003323>
- Özdemir, S., Yalın, H. İ. ve Sezgin, F. (2008). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özgülven, E.(1994). *Psikolojik testler*. Ankara: Yeni Doğu Matbaası.

- Roeser, R. W., Midgley, C. ve Urdan, T. C. (1996). Perceptions of the school psychological environment and early adolescents' psychological and behavioral functioning in school: The mediating role of goals and belonging. *Journal of Educational Psychology*, 88(3), 408-42.
- Sarı, M. (2015). Adaptation of the Psychological Sense of School Membership Scale to Turkish. *Global Journal of Human-Social Science: G Linguistics & Education*, 15(7), 58-64.
- Seçer, İ. (2015). *Psikolojik test geliştirme ve uyarlama süreci*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Slaten, D. C., Rose, A. C., Bonifay, W. ve Ferguson K. J. (2019). The Milwaukee Youth Belongingness Scale (MYBS): Development and validation of the scale utilizing item response theory. *American Psychological Association*, 34(3), 296-306. <http://dx.doi.org/10.1037/spq0000299>
- Tabachnick, B.G. ve Fidell, L.S. (2001). *Using multivariate statistics*. (4th Edition). MA: Allyn and Bacon.
- Yıldız, E. (2019). *Okul yaşam kalitesi algısı, okula aidiyet duygusu ve direnç davranışları: ortaokul öğrencileri üzerinde bir inceleme*. Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.